

Prins Bernhardstraat 43 te Roermond

- Nader onderzoek naar vleermuizen, jaarrond beschermde vogelnesten en steenmarter -

Opdrachtgever	Peelstaete 2 B.V.
Data veldbezoeken	Diverse data 2021
Kenmerk rapport	N2021.160 - Nader onderzoek Prins Bernhardstraat 43 te Roermond
Datum rapport	20 december 2021
Versie	1.0
Auteur	ing. W. Egging
Controle	ing. J.M. de Wever

EcoTierra-ecologisch adviesbureau
Postadres: Abraham Teerlinkstraat 10 7424 DM Deventer
Bezoekadres: Keulenstraat 10 7418 ET Deventer
www.ecotierra.nl
info@ecotierra.nl
0570-597418

Draagvlak voor natuur is de basis voor natuurbescherming

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven. EcoTierra- ecologisch adviesbureau is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van EcoTierra- ecologisch adviesbureau; opdrachtgever vrijwaart EcoTierra- ecologisch adviesbureau voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	4
1.1 AANLEIDING	4
1.2 DOELSTELLING	4
1.3 VOLLEDIGHEID ONDERZOEK	4
1.4 GELDIGHEIDSDUUR RAPPORT	5
2 ONDERZOEKSOPZET	6
2.1 BRONNENONDERZOEK	6
2.2 VELDBEZOeken	6
3 SITUATIEBESCHRIJVING	8
3.1 PLANGEBIED	8
3.2 VOORGENOMEN INGEPEN	8
4 BEVINGINGEN ONDERZOEK EN TOETSING	9
4.1 BEVINDINGEN BRONNENONDERZOEK	9
4.2 VLEERMUIZEN	9
4.3 KERKUIL	11
4.4 STEENMARTER	12
4.5 RANSUIL	13
4.6 OVERIGE WAARGENOMEN SOORTEN	13
4.7 ALGEMENE ZORGPLICHT	13
4.8 VOLLEDIGE UITSLUITING AANWEZIGHEID	13
4.9 ADVIES EN PLANNING	14
5 CONCLUSIE	15

BIJLAGEN

1. Waarnemingen;
2. Wettelijk kader;
3. Factsheet gewone dwergvleermuis;
4. Bronnen

1 INLEIDING

In opdracht van Peelstaete 2 B.V. heeft EcoTierra- ecologisch adviesbureau aan de Prins Bernhardstraat 43 te Roermond een nader onderzoek naar vleermuizen, jaarrond beschermde vogelnesten en steenmarter uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming.

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens de opstallen, met uitzondering van het hoofdgebouw, te amoveren ten behoeve van nieuwbouw woningen. In dit kader is door EcoTierra-ecologisch adviesbureau in maart 2021 een quickscan flora en fauna (Q2021.032 - Quickscan flora en fauna Prins Bernhardstraat 43 te Roermond) uitgevoerd. Uit dat onderzoek kwam naar voren dat de aanwezigheid van vaste en jaarrond beschermde verblijfplaatsen/ nestlocaties van vleermuizen, kerkuil en steenmarter op basis van dat veldbezoek niet uitgesloten kon worden en dat nader onderzoek naar deze soortgroepen noodzakelijk was. Daarnaast dient er tijdens de nadere onderzoeken aandacht te zijn voor de aanwezigheid van ransuil.

1.2 Doelstelling

Het doel van het nader onderzoek is vast te stellen of de voorgenomen ingrepen een overtreding van de vigerende natuurwetten tot gevolg hebben aangaande de te onderzoeken soorten.

Om dit inzicht te verkrijgen worden, onder andere, de volgende vragen beantwoord;

- welke soorten maken gebruik van het plangebied?
- zijn er binnen het plangebied vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en/of jaarrond beschermde nesten van kerk- en ransuil aanwezig?
- heeft de steenmarter een vaste verblijfplaats binnen het plangebied?
- welke overige functie(s) heeft het plangebied voor de eventueel aanwezige soorten?
- wat zijn de gevolgen van de ingrepen (welke verbodsbepalingen worden overtreden) en zijn er mitigerende maatregelen te nemen om overtreding van de wet te voorkomen?
- dient er een ontheffing te worden aangevraagd?

1.3 Volledigheid onderzoek

Het vleermuizenonderzoek is onder andere uitgevoerd op basis van het 'Vleermuizenprotocol 2021'. Tevens zijn de onderzoeksmethodes, zoals beschreven in de Kennisdocumenten Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Kerkuil van BIJ12 (versies 1.0, juli 2017) zo veel mogelijk gehanteerd. Voor steenmarter is geen Kennisdocument beschikbaar.

Door het hanteren van het protocollen, Kennisdocumenten en overig goedgekeurde inventarisatiemethodes kan bij een eventuele zienswijze worden aangetoond dat de noodzakelijke onderzoeksinspanning is verricht.

Mogelijk zijn er, ondanks de volledigheid van het onderzoek, exemplaren niet waargenomen. Ondanks de meerdere onderzoeksrondes blijft er sprake van momentopnamen.

1.4 Geldigheidsduur rapport

Voor Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten dient maximaal drie jaar als geldigheidsduur te worden gehanteerd (wanneer er weinig (fysieke) verandering in de situatie heeft plaatsgevonden).

2 ONDERZOEKSOPZET

Om een goed beeld te verkrijgen hoe en of het plangebied gebruikt wordt door de genoemde soorten/ soortgroep heeft er een bronnenonderzoek plaatsgevonden en is het plangebied vervolgens meerdere malen in 2021 bezocht in de daarvoor geschikte periodes en onder de juiste weersomstandigheden. Het veldwerk is door Impejanus uitgevoerd, EcoTierra- ecologisch adviesbureau heeft de begeleiding en de verwerking van de resultaten verzorgd. Beide ecologische bureaus hebben ruime ervaring met het uitvoeren van onderzoeken naar de onderzochte soorten/ soortgroep.

2.1 Bronnenonderzoek

Voorafgaande aan het onderzoek zijn de beschikbare gegevens van de NDFF bestudeerd.

2.2 Veldbezoeken

Er is voor elke soort/ soortgroep een specifieke onderzoeksmethode gebruikt. De methodes worden in deze paragraaf beschreven.

Vleermuizen

Tijdens de (schemer)onderzoeken is met behulp van een batdetector, batlogger, zaklamp, warmtebeeldcamera en zoomcamera zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van vleermuizen. Het vleermuizenonderzoek bestaat uit twee onderdelen, namelijk een visuele inspectie bij daglicht en onderzoeken tijdens de schemeruren. Tijdens de visuele inspectie zijn elementen als vensterbanken, muren en tegels onderzocht op uitwerpselen en vegen van vleermuizen. Tijdens de schemer-/ nachtonderzoeken wordt door middel en met behulp van visuele waarnemingen (zicht en met behulp van de warmtebeeldcamera Pulsar Helion 2 XP) en een batdetector (Pettersson D230/ D240X, Echo Meter Touch 2 pro, batlogger M/M2) onderzocht of vleermuizen gebruik maken van het plangebied. Indien nodig worden time-expansion opnamen gemaakt met de batdetector om later de ultrasone geluiden te kunnen analyseren met behulp van het analyseprogramma BatExplorer. Voor soorten van het Myotis geslacht kan dit noodzakelijk zijn om tot een correcte determinatie te komen. Het onderzoek in de avondschemer is bedoeld om uitvliegende exemplaren te kunnen waarnemen. Vleermuizen warmen gedurende de dag op in hun verblijfplaats en vliegen rond de schemer uit om op jacht te gaan naar insecten. In de ochtenduren keren ze terug naar hun verblijfplaats, zodat invliegende exemplaren waargenomen kunnen worden. Gedurende de onderzoeken wordt tevens gelet op sociale roepen en baltsgedrag. Er is bij een paarverblijfonderzoek gestart bij zonsondergang opdat ook uitvliegende exemplaren waargenomen konden worden.

Kerkuil en ransuil

Het onderzoek naar de kerkuil is uitgevoerd zoals beschreven in het Kennisdocument Kerkuil van BIJ12 (versie 1.0 juli 2017). Dit Kennisdocument schrijft drie onderzoeken in de periode van begin februari tot en met half oktober voor. Het onderzoek naar ransuil is gecombineerd en gelijktijdig uitgevoerd.

Steenmarter

Het onderzoek naar de steenmarter is uitgevoerd gedurende de vleermuisonderzoeken.

Onderzoeksdata en informatie

Datum	Tijdstip	Aantal onderzoekers	Onderzochte soort	Onderzochte functie	Weersgesteldheid
28-05-2021	Avond Start: 21:15 Eind: 00:15	3	Vleermuis Kerkuil Ransuil Steenmarter	Zomer-/kraamverblijf Nest/ exemplaar/ sporen Nest/ exemplaar/ sporen Exemplaren/ sporen	15°C, droog, 1 Bft, bewolkt
18-06-2021	Avond Start 21:30 Eind: 00:30	3	Vleermuis Kerkuil Ransuil Steenmarter	Zomer-/kraamverblijf Nest/ exemplaar/ sporen Nest/ exemplaar/ sporen Exemplaren/ sporen	15°C, droog, 2 Bft, half bewolkt
26-06-2021	Ochtend Start: 03:00 Eind: 05:30	2	Vleermuis Kerkuil Ransuil Steenmarter	Zomer-/kraamverblijf Nest/ exemplaar/ sporen Nest/ exemplaar/ sporen Exemplaren/ sporen	16°C, droog, 0 Bft, half bewolkt
23-08-2021	Avond/ nacht Start: 23:00 Eind: 02:15	2	Vleermuis Kerkuil Ransuil Steenmarter	Massawinter(zwerm)-/ paarverblijf Nest/ exemplaar/ sporen Nest/ exemplaar/ sporen Exemplaren/ sporen	17°C, droog, 2 Bft, half bewolkt
09-09-2021	Avond/ nacht Start: 22:30 Eind: 02:15	2	Vleermuis Kerkuil Ransuil Steenmarter	Massawinter(zwerm)-/ paarverblijf Nest/ exemplaar/ sporen Nest/ exemplaar/ sporen Exemplaren/ sporen	20°C, droog, 2 Bft, half bewolkt
28-09-2021	Avond Start: 19:15 Eind: 22:30	3	Vleermuis Kerkuil Ransuil Steenmarter	Paar-/ zomerverblijf Nest/ exemplaar/ sporen Nest/ exemplaar/ sporen Exemplaren/ sporen	12°C, droog, 1 Bft, half bewolkt

Tabel 1: Onderzoeksdata en informatie veldbezoeken.

3 SITUATIEBESCHRIJVING

3.1 Plangebied

Het plangebied is gelegen in de bebouwde kom van Roermond en betreft een voormalige horecagroothandel en kantoor aan de Prins Bernhardstraat 43.

Afbeelding 1: Situering plangebied (bron: PDOK).

3.2 Voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de opstallen, met uitzondering van het hoofgebouw, te amoveren ten behoeve van nieuwbouw woningen met bijbehorende tuinen en parkeerplekken.

Afbeelding 2: Plattegrond gewenste situatie (bron: Janssen Wuts architecten).

4 BEVINGINGEN ONDERZOEK EN TOETSING

Hieronder worden de bevindingen van de onderzoeken besproken, allereerst de bevindingen van het bronnenonderzoek en vervolgens de bevindingen van het veldonderzoek. De bevindingen van het veldonderzoek worden in bijlage 1 weergegeven op kaart.

4.1 Bevindingen bronnenonderzoek

In de geraadpleegde verspreidingsatlassen zijn geen waarnemingen gevonden die specifiek voor het plangebied gelden. Wel zijn er meldingen van gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ransuil en steenuil in de directe omgeving.

4.2 Vleermuizen

Zomerverblijf

In de avond van 28 mei 2021 is een zomerverblijf van de gewone dwergvleermuis vastgesteld, dit verblijf bevindt zich aan de zuidwestzijde van het bedrijfsgebouw. In de avond van 1 juni 2021 is dit zomerverblijf opnieuw aangetoond. Er zijn geen zomerverblijven van andere soorten aangetoond.

Foto's: Zomerverblijf gewone dwergvleermuis (bron: Impejanus).

Paarverblijf

Tijdens de najaarsonderzoeken zijn baltsgeluiden van de gewone dwergvleermuis waargenomen aan de noordzijde van het plangebied ter hoogte van het kantoorgebouw.

Het baltsende exemplaar lijkt een sterke binding met het gebouw te hebben. Deze locatie kan derhalve worden beschouwd als paarverblijf. Maar de mogelijkheid bestaat ook dat er een andere plek binnen het plangebied wordt gebruikt om te paren.

Er zijn geen paarverblijven van andere soorten vastgesteld.

Kraamverblijf

Er is geen kraamkolonie binnen het plangebied aangetoond. Er zijn tevens geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van veel exemplaren.

Winterverblijf

Zomer- en/of paarverblijven van gewone dwergvleermuizen kunnen een aanwijzing zijn dat de aanwezige individuen de locatie ook als winterverblijf gebruiken. Het gebouw is geschikt als winterverblijf. Er dient dus vanuit gegaan te worden dat de aangetroffen gewone dwergvleermuizen ook in de winter aanwezig kunnen zijn.

Massawinterverblijf

Er is eveneens onderzoek gedaan naar de functie van massawinterverblijf. Hierbij wordt gelet op zogeheten “zwermgedrag” in de nachtelijke uren. Er is geen zwermgedrag waargenomen, de opstallen worden niet gebruikt als massawinterverblijf.

Foerageergebied en vliegroute

Nabij de groenstructuren aan de noordoostzijde van het plangebied wordt gefoerageerd door gewone dwergvleermuizen. Gezien het beperkte aantal waarnemingen en het beperkte oppervlakte van de groenstructuren betreft dit geen significant foerageergebied. Er zijn enkele overvliegende laatvliegers waargenomen.

Er zijn geen essentiële vliegroutes aanwezig binnen het plangebied.

Toetsing

Vleermuizen zijn beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming op basis van het feit dat de soort is opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

De Wet natuurbescherming bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op vleermuizen, onder andere:

1. Het is verboden vleermuizen in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden deze dieren opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.

(Bron: Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, BIJ12, versie 1.0, juli 2017).

De genoemde verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd. Door de voorgenomen herontwikkeling zullen deze vaste verblijfplaatsen verloren gaan. Dit is niet toegestaan bij de Wnb.

In dit kader zal er een ontheffing Wet natuurbescherming (soorten) moeten worden aangevraagd bij de provincie Limburg. Mogelijk dat het paarverblijf in het te behouden kantoorgebouw niet wordt aangetast. Aangezien het onbekend is wat de ingrepen ter plaatse van het kantoorgebouw precies zullen zijn adviseren wij het paarverblijf mee te nemen in de ontheffing, maart zeker ook omdat niet geheel zeker is dat het paarverblijf zich in dit gebouw bevindt.

In het kader van de ontheffingsaanvraag dient vervolgens een projectplan te worden opgesteld. Tevens dienen er (tijdelijke en permanente) mitigerende maatregelen genomen te worden om de vaste verblijfplaats te vervangen. Het wordt geadviseerd om zo spoedig mogelijk 8 opbouwkasten te (laten) plaatsen aan gebouwen in de omgeving, dit in verband met de gewennigstijd (tijd dat vleermuizen nodig hebben om de kasten te vinden, genoemd als eis in ontheffing) van 6 maanden).

De te nemen maatregelen dienen te worden begeleid door een ecooloog en vastgelegd te worden in een werkprotocol.

Er zal geen aantasting plaatsvinden van significant foerageergebied of vliegroutes. Wel dient verstoring door licht op de groenstructuren langs het spoor voorkomen te worden tijdens de werkzaamheden en in de toekomstige situatie.

4.3 Kerkuil

Gedurende de veldbezoeken zijn verse braakballen van de kerkuil aangetroffen. De braakballen, op verschillende plekken, van de kerkuil zijn elke onderzoeksrondte verwijderd om recente aanwezigheid van de kerkuil vast te kunnen stellen. Er zijn bij enkele veldbezoeken verse braakballen aangetroffen, de kerkuil is dus jaarrond aanwezig en gebruikt de diverse plekken afwisselend.

De kerkuil zelf is tijdens de quickscan in maart 2021 waargenomen op een metalen balk achter een plaat. Tijdens onderhavig onderzoek zijn er echter geen exemplaren waargenomen, nestlocaties aangetroffen of jongen gehoord. De verwachting is dan ook dat de locatie met name wordt gebruikt om te roesten.

De kerkuil foerageert hoogst waarschijnlijk ook in het plangebied. Het plangebied is onderdeel van het functionele leefgebied (foerageergebied) van deze soort, maar zal geen significante foerageergebied betreffen gezien de directe omgeving (Roer, bos en agrarische percelen).

Foto's: Een van de roestplekken van de kerkuil en een redelijk verse braakbal.

Toetsing

De kerkuil is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming op basis van het feit dat de soort onder artikel 1 van de Vogelrichtlijn valt. Bovendien is het een soort als bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming omdat de kerkuil vermeld staat in bijlage II van de Conventie van Bern. De kerkuil staat vermeld op de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (RVO, 2009). Op deze lijst vallen de kerkuilnesten onder categorie 3 van vogelnesten: 'nesten van

vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.”

De Wet natuurbescherming bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op alle inheemse vogels. De wet verbiedt onder andere:

1. het opzettelijk doden of vangen van vogels (artikel 3.1 lid 1);
2. het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het wegnemen van nesten (artikel 3.1 lid 2);
3. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels (artikel 3.1 lid 3);
4. het opzettelijk storen van vogels (artikel 3.1 lid 4);
5. het bezit, het vervoer en de handel in vogels, dood of levend, dan wel delen of producten daarvan (artikel 3.2).

(Bron: Kennisdocument Kerkuil, BIJ12, versie 1.0, juli 2017).

De herontwikkeling zal tot gevolg hebben dat de jaarrond beschermde roestplekken verloren gaan.

Voor het mogen vernietigen van een jaarrond beschermde roestplek is een ontheffing Wnb nodig. Tevens dienen er mitigerende maatregelen genomen te worden. In het kader van de ontheffingsaanvraag dient eveneens een projectplan en een werkprotocol te worden opgesteld.

De te nemen maatregelen dienen te worden begeleid door een ecooloog en vastgelegd te worden in een werkprotocol.

Geadviseerd wordt om zo spoedig mogelijk alvast twee speciale kerkuilenkasten in de directe omgeving op te (laten) hangen. Hiervoor kan het beste de lokale uilenwerkgroep worden ingeschakeld. Dergelijke organisaties weten waar al kasten hangen, kennen de omgeving en kunnen derhalve de beste locatie uitzoeken (<https://www.kerkuil.com/pg-17825-7-23586/pagina/contact.html>).

4.4 Steenmarter

De steenmarter is tijdens meerdere veldbezoeken waargenomen. Op 28 mei is een steenmarter op het dak van het bedrijfsgebouw waargenomen. Het exemplaar ging via een opening naar binnen. Op 26 juni is een steenmarter op het buitenterrein waargenomen. Ook zijn er diverse sporen, zoals markeerpoepjes, aangetroffen. Het betrof steeds 1 exemplaar en er zijn geen jonge steenmarters waargenomen. De verwachting is dan ook dat het een van de dagrustplaatsen van het waargenomen exemplaar betreft. Echter, ondanks het feit dat er geen jongen zijn waargenomen is een kraampek niet volledig uit te sluiten. Het gebouw heeft een zeer groot oppervlak, met veel afzonderlijke en soms niet toegankelijke ruimtes, waardoor een dergelijke kraampek wel aanwezig kan zijn.

Toetsing

De steenmarter is een beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 3.3 van de Wet natuurbescherming. De Wet natuurbescherming bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op deze soort, onder andere:

1. Het is verboden deze dieren in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.

(Bron: Juridisch kader behorende bij Kennisdocumenten Soortenbescherming, BIJ12, versie 1.0 juli 2017).

De steenmarter is beschermd volgens de Wet natuurbescherming (overige soorten). Verblijfplaatsen van deze soort zijn in principe jaarrond beschermd. In de provincie Limburg geldt in de periode van 15 augustus tot en met februari echter een vrijstelling op dit verbod al het een ruimtelijke ontwikkeling betreft. Dit houdt in dat de verblijfplaats(en) in deze periode wel zonder ontheffing Wnb mogen worden aangetast. Uiteraard geldt wel de zorgplicht en dient voor de sloop (vrijwel) zeker te zijn gesteld dat er geen exemplaar aanwezig is. Dit kan bijvoorbeeld door (buiten de periode maart- 15 augustus) het zorgvuldig verwijderen van plafondplaten, het ongeschikt maken van potentiële verblijfplekken en het gebouw af te sluiten. Echter, een gebouw van dit formaat, met veel onbereikbare/ niet zichtbare plekken (onder funderingen, daken, gaten in muur en dergelijke), is echter zeer lastig volledig af te sluiten. Het is derhalve van belang dat er niet in de kwetsbare kraamperiode (maart- 15 augustus) gesloopt wordt, daar een kraampek niet volledig is uit te sluiten of te voorkomen.

- Er hoeft geen ontheffing Wnb te worden aangevraagd voor deze soort, wel zijn de genoemde voorwaarden van toepassing.

4.5 Ransuil

Er zijn geen exemplaren waargenomen. Ook zijn er geen sporen, zoals fecaliën, braakballen en veren van deze soort aangetroffen bij de groenstrook. Nesten van deze soort zijn derhalve uitgesloten. Het functionele leefgebied van de soort wordt niet aangetast.

- Er hoeft geen ontheffing Wet natuurbescherming te worden aangevraagd voor deze soort.

4.6 Overige waargenomen soorten

Tijdens meerdere avondbezoeken is er een rondscharrelende egel aangetroffen binnen het plangebied.

Verblijfplaatsen van egel zijn in Limburg niet jaarrond beschermd. Voor de soort geldt een algemene vrijstelling. Wel is de zorgplicht van toepassing. Dit geldt ook voor alle andere aan te treffen (vrijgestelde) soorten.

De egel is erg kwetsbaar in bepaalde periodes, zoals in de voortplantingsperiode en de winterslaap (zie voor meer informatie <https://www.egelbescherming.nl/de-egel/de-egel-algemene-informatie/>). Bij de werkzaamheden dient hier rekening mee gehouden te worden door zoveel mogelijk buiten deze periodes te werken en/of een check te doen naar aanwezigheid van exemplaren.

4.7 Algemene zorgplicht

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet. Eventueel aanwezige dieren dienen de kans te krijgen om te vluchten. De zorgplicht houdt ook in dat er zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de periode waarin wordt gewerkt (buiten kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode). Bij voorkeur vinden de versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels plaats (seizoen loopt globaal van maart tot en met augustus).

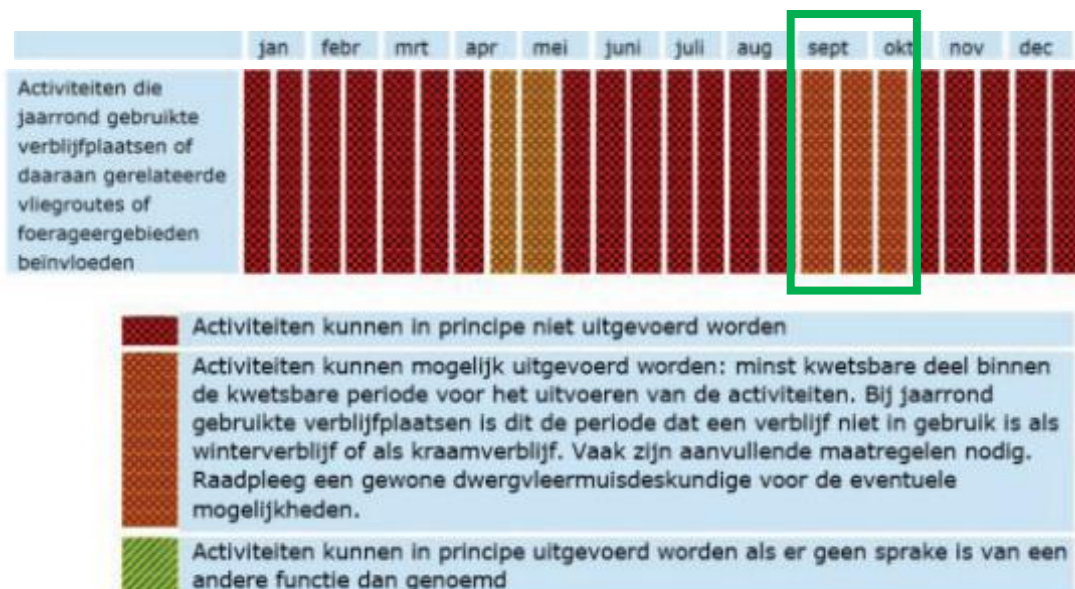
4.8 Volledige uitsluiting aanwezigheid

De onderzoeken zijn conform de vigerende protocollen en onderzoeksstrategieën uitgevoerd opdat aantoonbaar is dat er voldoende zorg in acht is genomen om de te

verwachten soorten te kunnen waarnemen/ aantreffen. Het blijft echter natuur en het is nooit geheel uit te sluiten dat er, ondanks de voldoende onderzoeksinspanning, toch een exemplaar aanwezig is van de onderzochte soorten of zelfs van een soort dat niet is onderzocht. Bij het aantreffen van een exemplaar/ een niet in de rapportage vermeld jaarrond beschermd nest/ verblijfplaats dienen de werkzaamheden ter plaatse en rondom direct gestaakt te worden en dient er een ter zake kundige ingeschakeld te worden.

4.9 Advies en planning

In verband met de aanwezigheid van jaarrond gebruikte verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de mogelijke aanwezigheid van een kraamlocatie van een steenmarter is het van belang de meest geschikte periode om het gebouw natuur-vrij te maken (zorgen dat dieren er wel uit kunnen, maar niet meer erin, dit is een eis die gesteld gaat worden in de ontheffing) te bepalen. Op basis van onderstaande tabel (bron: Kennisdocument Gewone dwergvleermuis) blijkt dat de meest geschikte periode hiervoor begin september tot half oktober is. Vleermuizen zitten dan buiten hun meest kwetsbare periodes (kraam- en winterverblijf) en deze periode valt buiten de kraamperiode van steenmarter (maart- 15 augustus). Met de planning van de (sloop)werkzaamheden dient met deze periode rekening te worden gehouden. Het zogenaamd natuur-vrij maken mag echter alleen gebeuren wanneer daar een ontheffing voor is afgegeven! Het opstellen van een projectplan en de doorlooptijd van een ontheffingsaanvraag kan zeker 6 maanden of langer duren. Wanneer genoemde periode gehaald dient te worden in 2022 is het raadzaam zo spoedig mogelijk een ontheffing Wnb aan te vragen.

Afbeelding 3: De periode waarin activiteiten al dan niet uitgevoerd kunnen worden i.v.m. gewone dwergvleermuis (bron: BIJ12 Kennisdocument Gewone dwergvleermuis).

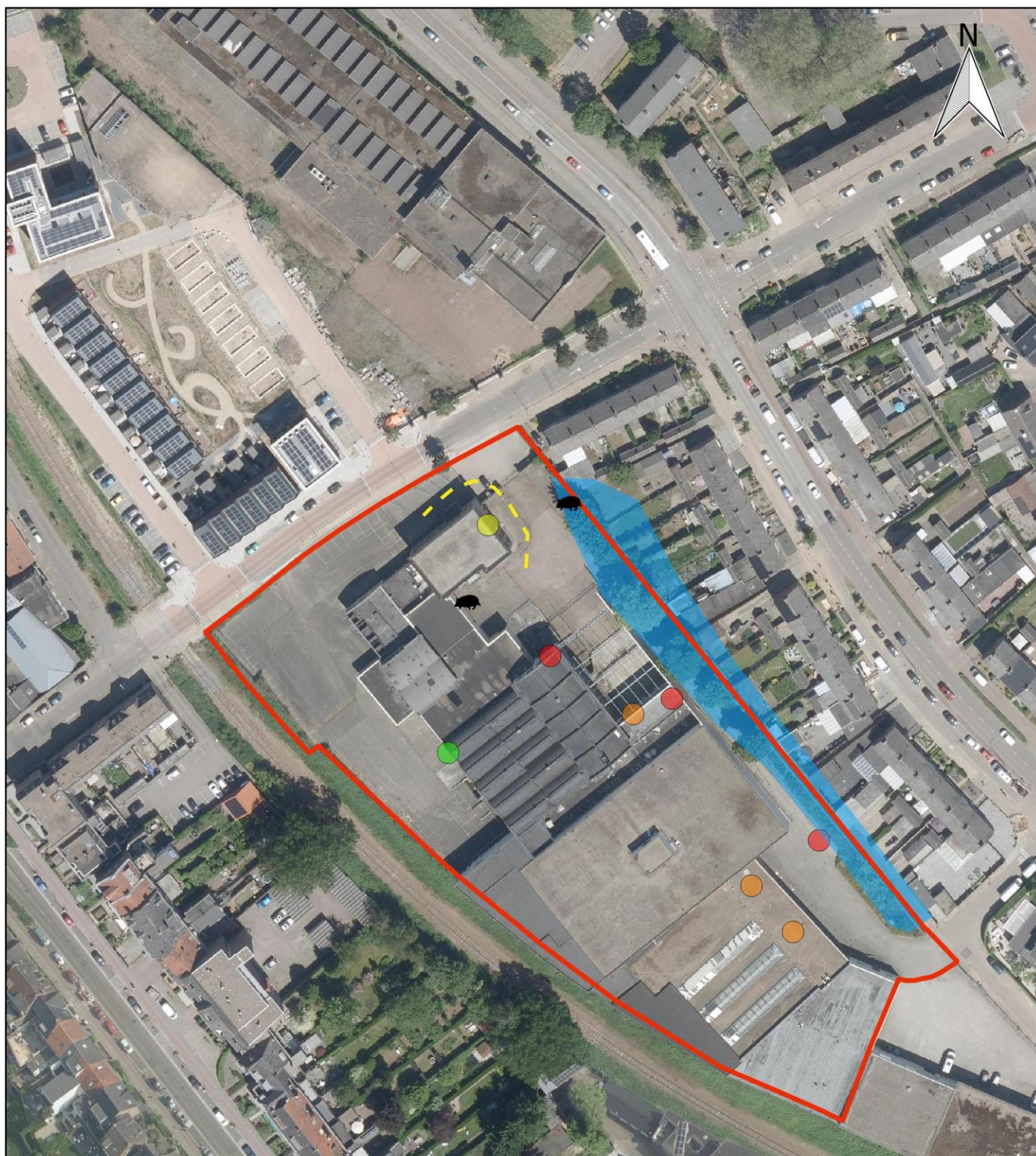
5 CONCLUSIE

Op basis van het nader onderzoek is beoordeeld of er procedurele gevolgen zijn betreffende de vigerende (natuur)wetgeving.

Hoofdstuk 4 dient geraadpleegd te worden voor achterliggende/ aanvullende informatie. Tevens dient de quickscan geraadpleegd te worden voor eventuele aanvullende maatregelen.

Soort/ Effect	Aangetoond/ hoeveelheid	Overtreding Wnb	Ontheffing Wnb	Mitigatie
Vleermuizen § 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn Vaste verblijfplaatsen - Gebouwen Gewone dwergvleermuis - Bomen Essentieel foerageergebied Essentiële vliegroute	 1 zomerverblijf 1 paarverblijf N.v.t. N.v.t. N.v.t.	 Ja Ja N.v.t. N.v.t. N.v.t.	 Ja Ja N.v.t. N.v.t. N.v.t.	 Aanbrengen tijdelijke (zo spoedig mogelijk) en permanente verblijfplaatsen Werken buiten kwetsbare periodes N.v.t. Verstoring door licht tijdens werkzaamheden en in toekomstige situatie voorkomen op omgeving
Vogels Jaarrond beschermd nest § 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn Kerkuil Ransuil Significant functioneel leefgebied	 Enkele roestplaatsen Nee Nee	 Ja Nee Nee	 Ja Nee Nee	 Realiseren, zo spoedig mogelijk, 2 alternatieve roestplaatsen Werken buiten kwetsbare periode Contact opnemen lokale uilenwerkgroep N.v.t. N.v.t.
Steenmarter § 3.3. Beschermingsregime andere soorten	Dagrustplaats Mogelijk kraampek	Nee Mits sloop in periode 15 augustus- 28 februari	Nee Mits sloop in periode 15 augustus- 28 februari	Zorgplicht, zoveel mogelijk doen om exemplaar voor sloop uit de opstal te krijgen
Vrijgestelde soorten en alle overige dieren	Algemene broedvogels Egel Kleine zoogdieren	Nee, wel zorgplicht	Nee	Zoveel mogelijk werken buiten kwetsbare periodes als kraam- en winterperiode Verplaatsen exemplaren Voorkomen vestiging

BIJLAGE 1
WAARNEMINGEN

Legenda

- Plangebied
- Foeragerende gewone dwergvleermuis
- Baltsende gewone dwergvleermuis
- Zomerverblijf gewone dwergvleermuis
- Paarverblijf gewone dwergvleermuis
- Roestplek Kerkuil
- Waargenomen steenmarter
- 🦇 Egel

0 10 20 30 40 50 m

Situatietekening

A4

Prins Bernhardstraat 43 te Roermond

SCHAAL: 1:1.400

PROJECTNUMMER: N2021.160

GETEKEND: WE

DATUM: 20-12-2021

BIJLAGE: 1

BIJLAGE 2

WETTELIJK KADER

Wet natuurbescherming (Wnb)

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn (beschermd). Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Bron: Brochure Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, ministerie EZ, versie 1.3 december 2016).

BIJLAGE 3

FACTSHEET GEWONE DWERGVLEERMUIS

Factsheet GEWONE DWERGVLEERMUIS

Kraamverblijf	Zomerverblijf	Paarverblijf	Winterverblijf
April t/m half augustus	April t/m oktober	Augustus t/m oktober	November t/m half april
Zeer kwetsbaar door zwangerschap en afhankelijke jongen	Kwetsbaar door inactiviteit bij ongunstig weer		Zeer kwetsbaar door winterslaap
Spleetvormige ruimten in gebouwen (spouwmuur, daklagen). Verhuist daarbij regelmatig tussen gebouwen of gebouwdelen. Overwintering in paar- en zomerverblijven (individueel) en in groepen in grote gebouwen(complexen).			

KALENDER

De gewone dwergvleermuis is de meest algemeen voorkomende vleermuissoort en wordt met zijn fladderige vlucht in de zomer overal in tuinen, parken en bossen gezien.

April tot half mei Pré-kraamseizoen

- Verlaten hun winterverblijfplaatsen.
- Vrouwtjes verzamelen zich in kraamverblijfplaatsen. Mannetjes nemen hun paar- en zomerverblijfplaatsen weer in.
- Bij goed weer wordt veel gejaagd op insecten.
- Bij voldoende conditie vindt de bevruchting plaats (paring was in najaar!).

Half mei t/m juli Kraamseizoen

- Kraamgroepen bestaan uit tientallen tot honderden vrouwtjes en hun jongen.
- Verhuizen tussen verschillende kraamverblijfplaatsen naar gelang microklimaat en stadium zwangerschap.
- Kraamgroepen geven de voorkeur aan warme verblijfplaatsen.
- Vrouwtjes foerageren 's nachts langdurig en gebruiken vaste vliegroutes naar optimale voedselgebieden.

Deze factsheet is te downloaden via www.zoogdiervereniging.nl/vleermuizen

VERVOLG KALENDER

Augustus - oktober
Paarseizoen

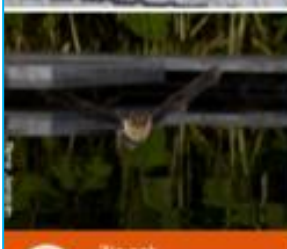

- Voedsel bestaat uit kleine vliegende insecten: onder andere muggen en kleine nachtvlinders. Vocht halen ze uit insecten en door te drinken bij vijvers.
- Jongen worden begin juni geboren en zijn tot circa half juli afhankelijk van de moeder. Een vrouwtje krijgt hooguit één jong per jaar.

November - maart
Winterslaap

- Kraamgroepen zijn uit elkaar gevallen.
- Mannetjes worden seksueel actief en baitsen in hun territorium om vrouwtjes naar hun paarplaats te lokken.
- Volwassen vrouwtjes vormen harems bij mannetjes, paren en slaan inwendig de zaadcellen op.
- Volwassen vrouwtjes verkennen in augustus gebouwen waar ze willen overwinteren en "wijzen jonge dieren de weg".
- Zolang de temperatuur het toestaat blijven mannetjes in hun territorium, soms nog met vrouwtjes.
- Naarmate de temperatuur daalt verhuizen steeds meer dieren naar de (massa-)winterverblijfplaatsen.
- Bij warm winterweer kunnen dieren uit winterslaap komen om te jagen.

Inrichting	Beheer
 • Er zijn speciale inbouwstenen en -kasten voor vleermuizen in de handel. Hier maken gewone dwergvleermuizen graag gebruik van. Laat je wel adviseren over de juiste type steen of kast voor de juiste functie (winter/kraam/baits/solitaire). • Plaats voor iedere functie dan ook meerdere stenen of voorzieningen met verschillende microklimaten. Bijvoorbeeld op verschillende gevels of bij een warmtebron. • Plaats stenen op minimaal 4 meter hoogte.	• Vermijd locaties boven ramen, deuren en balkons.
	• Rond verblijfplaatsen dient voldoende beschut en insectenrijk habitat aanwezig te zijn: voedsel voor de vleermuizen! • Plant inheemse bomen, struiken en bloemen waarin ook insecten voedsel zoeken en zich voortplanten. • Kraamkolonies gedijen het best met met een lokale drinkplek, bijvoorbeeld een vijver. Creëer tussen verblijfplaatsen en jachtgebieden vliegroutes met voldoende duisternis en opgaande begroeiing.
i Zie ook maatregelenfactsheet: • Nieuwbouw • Na-isolatie • Verlichting • Groenstructuren	• Voorkom verlichting bij verblijfplaatsen. • Wees terughoudend met verlichting op vliegroutes en in foerageergebieden. • Gebruik geen of zo min mogelijk pesticiden en herbiciden. • Houdt voldoende paden en open plekken in stadsbossen. • Laat wateroppervlak van vijvers niet volledig dichtgroeien. • Let bij kap- en snoeiwerkzaamheden op behoud van vliegroutes. • Vermijd bij aanleg verlichting of transitie naar LED-licht een onnodige toename verlichtingspunten en vleermuisonvriendelijk licht.

Deze factsheet is mede tot stand gekomen met financiële steun van:

Provincie Noord-Brabant

Wettelijke bescherming

De gewone dwergvleermuis is een beschermde soort. Verblijfplaatsen en daaraan verbonden essentieel leefgebied (jachtgebieden en vliegroutes) zijn jaarrond beschermd en mogen niet weggenomen of vernietigd worden. Een onthetting van Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie is nodig. Voor specifieke maatregelen kan ook een gedragscode worden opgesteld. Voor meer informatie, kijk op www.zoogdiervereniging.nl/vleermuizen

Meer informatie: www.zoogdiervereniging.nl/vleermuizen
Of stel uw vraag via: www.zoogdiervereniging.nl/contact

Zvoka

BIJLAGE 4

BRONNEN

www.vleermuis.net
www.vleermuizenindestad.nl
www.zoogdiervereniging.nl
www.vogelbescherming.nl

Kennisdocumenten BIJ12, versie 1.0, juli 2017:

Gewone dwergvleermuis
Ruige dwergvleermuis
Kerkuil